

Etelä-Karjalan liitto
Kauppakatu 40 D
53100 LAPPEENRANTA

Lausuntopyyntö 14.10.2024

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto Etelä-Karjalan ampumaratojen nykytilaselvitys- ja kehittämissuunnitelmaluonnoksista

Lausuntopyyntö

Etelä-Karjalan liitto pyytää Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta asiantuntijakommentteja Etelä-Karjalan ampumaratojen nykytilaselvitys- ja kehittämissuunnitelmaluonnoksista.

Yleistä

Etelä-Karjalan liitossa on valmisteltu Etelä-Karjalan ampumaratoja koskeva nykytilaselvitys, johon on kerätty tietoa maakunnan ampumaradoista. Selvitys on valmisteilla olevan maakuntakaavan taustaselvityksiä. Lisäksi maakunnan liitto on valmistellut ampumaratojen kehittämissuunnitelman, jonka valmisteluun myös osa toimijoista on osallistunut.

Maankäyttö ja kaavoitus

Ampumaratalain (763/2015) 12 §:n

Ampumarataverkoston kehittämisen suunnittelu mukaan

Maakunnan liiton tulee laatia ja pitää ajan tasalla kehittämissuunnitelmaa, jossa esitetään arvio maakunnallisten ampumaurheilukeskusten sekä muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja niiden sijoitustarpeesta maakunnassa. Suunnitelmaa tulee hyödyntää selvitysaineistona alueiden käytön suunnittelussa, ja sitä laadittaessa tulee kuulla keskeisiä metsästys- ja ampumaurheiluorganisaatioita.

Ampumarata-alueiden suunnittelussa tulee pyrkiä hallittuun alueidenkäyttöön ja arvioida tarvetta ratkaista maankäyttö kaavoituksen kautta. Ampumaratojen sijoituessa alueelle, jonne kohdistuu myös muuta maankäyttöpainetta, on kaavoitus ELY-keskuksen mielestä ensisijainen suunnittelukeino.

Käytettäessä suunnittelutarveratkaisua ampumaratojen rakennuslupien perusteena tulee erityisesti huomioida, että rakentaminen ei saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Lisäksi rakentamisen tulee täyttää muut maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n asettamat ehdot. Suunnittelutarveratkaisun valmistelua ohjaavat soveltuvin osin

8.11.2024

poikkeamismenettelyä koskevat säännökset (MRL 173 ja 174 § ja MRA 14 luku). Maanomistajia tulee kohdella kaikissa alueidenkäytön ratkaisuissa yhdenvertaisesti.

Hankealueella ei pääsääntöisesti ole voimassa yleis- eikä asemakaavoitusta. Savitaipaleella on kuitenkin hankealueelle ulottuva kuntakaavoitus tulossa vireille.

Nykytilaselvityksestä

Etelä-Karjalan ampumaradat nykytilaselvitys 2024 -raporttiluonnoksessa on useita viittauksia Ympäristöministeriön Ampumaratojen ympäristölupa -oppaaseen (Suomen ympäristö 23/2012). ELY-keskus tuo esiin, että kyseisestä oppaasta on vuonna 2023 julkaistu päivitetty versio Ampumaratojen ympäristölupa -opas (Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:40). Osa nykytilaselvitys-raportissa käytetyistä kuvista ja tiedoista poikkeaa päivitetyn oppaan tiedoista. ELY-keskus esittää, että nykytilaselvityksessä käytetyt viittaukset ja tiedot päivitetään ajantasaisen Ampumaratojen ympäristölupa -oppaan mukaisilla tiedoilla. Myös kappaleessa 5.3 *Haitallisten vaikutusten estäminen* Ampumaratojen BAT-oppaan osalta viittaus julkaisuvuoteen (2015) olisi hyvä korjata vastaamaan oppaan oikeaa julkaisuvuotta 2014.

Nykytilaselvityksen kappaleessa 7.5. *Ampumaratojen paikkatietotarkastelut* on esitetty, että siviilien hallinnoimien ulkona sijaitsevien ampumaratojen sijaintia suhteessa väestöön ja taajamiin, luonnon- ja ympäristön arvoihin sekä matkailuun ja virkistykseen on tarkasteltu paikkatietotarkastelujen avulla. ELY-keskus pitää hyvänä, että ampumaratojen sijoittumista suhteessa häiriöherkempään maankäyttöön ja ympäristöllisiin suojeluarvoihin on tehty. Nykytilaselvityksessä kuvataan sanallisesti ampumaratojen sijoittumista ja vaikutuksia suhteessa eri herkkyystekijöihin, mutta selvityksestä ei käy tarkemmin ja yksilöidymmin ilmi ampumaratojen sijoittumiset eri herkkyystekijöiden suhteen. Nykytilaselvityksessä tehdyn paikkatietotarkastelun osalta olisi toivottavaa, että tieto sijoittumisesta herkemmille alueille olisi kunkin ampumaradan osalta tuotu selkeämmin selvityksessä esille. Selvitys ei tuo siis lukijalle paikkatietotarkastelun tuloksia tarkemmin esiin, vaan tiedon saanti jää lukijan perehtyneisyyden ja selvittelyn varaan. ELY-keskus esittääkin, että nyt esitetyn yleispiirteisen tarkastelun osalta nykytilaselvitykseen ja kehittämissuunnitelmaan lisättäisiin ympäristöllisten paikkatietotarkastelujen tulokset yksilöidymmin esimerkiksi omana taulukkonaan, jotta lukijan on mahdollista saada kattavampi tilannekuva ampumaratojen sijaintiin perustuvista ympäristöllisistä, mahdollisesti toiminnan kehittämistäkin rajoittavista herkkyystekijöistä.

Ampumaratojen paikkatietotarkasteluihin perustuvassa kappaleessa 7.5.2. *Pohjavesi* on todettu, että tarkastelun mukaan ampumaradoista 8 sijaitsee pohjavesialueella. Tekstistä ei käy ilmi, mitkä ampumaradat lukuun on laskettu mukaan. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan liitteessä 1 esitetyistä 30 ampumaradasta 13 sijoittuu kokonaan tai osittain

8.11.2024

pohjavesialueelle, joten raporttiluonnoksessa oleva tieto on syytä tarkastaa ja tarvittaessa korjata.

ELY-keskus pitää hyvänä, että kappaleessa 8. *Maakunnalliset ja seudulliset ampumaradat luokitus* esitettyinä valintakriteereinä on käytetty muun muassa voimassa olevaa ympäristölupaa sekä paikkatietotarkastelun tulosten hyödyntämistä. Maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviksi arvioitujen ampumaratojen joukossa on kuitenkin myös sellaisia ampumaratoja, joilla ympäristölupaa ei toistaiseksi ole ja/tai ampumaradan paikkatietotarkastelussa on tullut ilmi ympäristöllisiä herkkyystekijöitä, jotka eivät puolla ampumaradan kehittämistä. Kuten lausunnossa on jo aiemmin todettu paikkatietotarkastelussa ilmi tulleita ympäristöllisiä herkkyystekijöitä ei kuitenkaan ole tarkemmin avattu. ELY-keskus tuo myös esiin, että vireillä tai valmistelussa oleva ympäristölupa ei välttämättä tarkoita sitä, että toiminta saa ympäristönluvan, erityisesti, jos ympäristöluvan myöntämiselle voi olla esteitä erilaisten ympäristöllisten herkkyystekijöiden osalta.

Kehittämissuunnitelmasta

Etelä-Karjalan ampumaratojen kehittämissuunnitelma 2024 - raporttiluonnoksen osalta ELY-keskus toteaa, että kehittämissuunnitelmassa tarkastelun lähtökohtana ovat olleet olemassa olevat ampumaradat ja niiden käyttäjät. Kehittämistarpeiden ja toimenpiteiden osalta on painotettu muun muassa olemassa olevien ratojen toiminnan turvaamista, lupamenettelyn sujuvoittamista ja luvituskustannusten kohtuullistamista. ELY-keskus tuo esiin, että kehittämissuunnitelmassa ei ole tarkasteltu tai käsitelty ollenkaan kokonaan uusien, mahdollisesti keskitettyjenkin ampumaratojen perustamista tai sijainneiltaan herkillä alueilla olevien ampumaratojen korvaamista uusilla. ELY-keskus toteaa, että tietyt ympäristölliset tekijät, kuten pohjavesialueella sijainti, voivat edellyttää toiminnan ympäristöllisten vaikutusten arvioinnin ja haittojen estämiseksi sellaisia kustannuksiltaan merkittäviä selvityksiä ja suojausrakenteita, jotka jossain toisessa, sijainniltaan vähemmän herkässä paikassa tulisivat huomattavasti edullisemmaksi ja kohtuullisemmaksi. Kehittämissuunnitelmassa ei myöskään ole käsitelty mitään osin nykytilaselvityksessä esiin tuotua, Etelä-Karjalan 1. vaihemaakuntakaavassa osoitettua Luumäen Kurvilan Rönäkankaan ampumarata-alueita, jota esitettiin korvaavaksi paikaksi Taavetin ampumaradalle, jotta toiminta saataisiin kauemmas asutuksesta ja pois pohjavesialueelta.

Kehittämissuunnitelmassa on tunnistettu, että maakuntaan tarvitaan pitkiä ratoja ja toiminnallisia ratoja. ELY-keskus tuo esiin, että uusia ampumaratatoimintoja suunniteltaessa ja toimintaa kehitettäessä on erityisen tärkeää huomioida toiminnan sijaintiin liittyvät mahdolliset ympäristölliset herkat alueet ja asiat, jotka voivat vaikeuttaa tai tuoda huomattavia lisäkustannuksia ampumaratatoiminnan toimintaedellytysten täyttymiseksi. ELY-keskus yhtyykin kehittämissuunnitelman kappaleessa 2.3. *Etelä-Karjalan ampumarataverkosto* mainittuun, että ampumaratojen

8.11.2024

kehittäessä tulee kiinnittää huomiota ampumaratojen sijaintiin liittyviin haasteisiin ja haittavaikutusten minimointiin.

Kehittämissuunnitelman kappaleessa 2.2. *Toimijoiden tehtäviä ampumarataverkoston kehittämisessä* osalta ELY-keskus tuo esiin, että sen lisäksi, mitä kappaleessa on esitetty ELY-keskuksen tehtävistä, ELY-keskukselle kuuluu myös yleisen edun valvonta, jota tehdään myös kunnan luvanvaraisten toimintojen, kuten ampumaratojen, osalta.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Pyysaari ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Pertti Perttola.

Tämä asiakirja KASELY/1825/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/1825/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Perttola Pertti 08.11.2024 13:24

Esittelijä Pyysaari Antti 08.11.2024 13:24